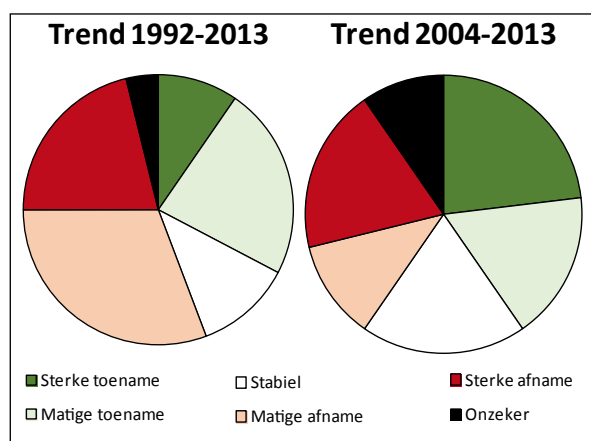

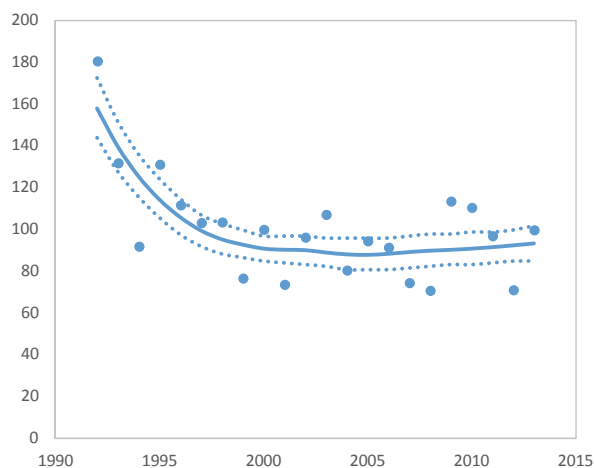
Uit het dal?

Dat het met veel van onze dagvlinders niet goed gaat, daar hebben we al vaker over geschreven. Maar er zijn ook af en toe lichtpuntjes. Zijn ze door het diepste dal heen?

Figuur 1. Trend 1992-2013 en 2004-2013.

Met het Landelijk Meetnet Vlinders volgen we de ontwikkelingen van de vlinderstand in Nederland. Niet alleen weten we op deze manier de populatie-indexen per jaar, maar ook kan over een langere tijd een trend berekend worden. Standaard wordt zo'n trend berekend over de hele periode (inmiddels 25 jaren), maar het is ook mogelijk om die te bepalen over de laatste tien jaren. In die periode lijkt het aantal toenemende en afnemende soorten bijna met elkaar in evenwicht (figuur 1). De eerste taart laat zien dat vanaf 1992 meer dan de helft van de dagvlindersoorten achteruit- en ongeveer een derde vooruitgaat. Maar vanaf 2004 ziet dat er een stuk gunstiger uit.

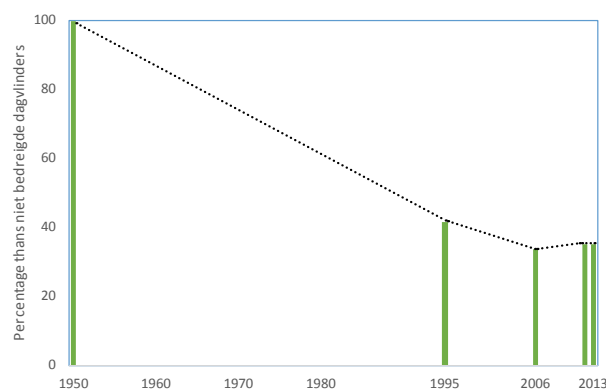

Figuur 2. Gemiddelde index per jaar.

25 jaar vlinders tellen

25 jaar geleden begonnen we met vlinders tellen, reden om er uitgebreid bij stil te staan op de Landelijke Dag van De Vlinderstichting. Meer informatie hierover vindt u op blz. 26 en op www.vlinderstichting.nl.

We kunnen dit ook laten zien door de gemiddelde index per jaar te berekenen (figuur 2). Dan zien we met name in de jaren negentig van de vorige eeuw een forse daling: veel soorten gingen toen flink in aantal achteruit. Het dieptepunt lag rond de eeuwwisseling en sindsdien lijkt er zelfs heel langzaam sprake van een vooruitgang: we krijgen een beetje meer vlinders. Wel zitten ze nog steeds ver onder de aantallen van begin jaren negentig. Maar de vlinders lijken de weg naar boven weer gevonden te hebben, al gaat het nog erg langzaam.

Figuur 3. Virtuele Rode Lijst.

De laatste Rode Lijst van de dagvlinders uit 2005 laat zien dat toen van de 71 standvlinders er 17 waren verdwenen, 31 werden bedreigd en slechts 23 soorten waren 'thans niet bedreigd'. Samen met het CBS berekenen we tegenwoordig ook jaarlijks de lengte van een 'virtuele Rode Lijst' (figuur 3). Ook die laat vanaf 2006 een lichte vooruitgang zien: er zijn iets minder bedreigde soorten. Maar in 1995 was het beter en vergeleken met 1950 hebben we nog een heel lange weg te gaan.

De eindconclusie mag dan ook zijn dat het inderdaad weer iets beter gaat met onze dagvlinders na het dieptepunt in de eerste paar jaren van deze eeuw. Maar we zijn er nog lang niet. Samen met u blijven we ze volgen.

Het Meetnet Vlinders

Het Landelijk Meetnet Vlinders is een samenwerkingsproject van De Vlinderstichting en het CBS, in het kader van het Netwerk Ecologische Monitoring (NEM), in opdracht van Economische Zaken. Dankzij dit meetnet kunnen we de ontwikkelingen in de vlinderstand nauwgezet volgen. Alle hulp en medewerking is welkom. Wilt u meedoen, dan kunt u zich aanmelden bij De Vlinderstichting (info@vlinderstichting.nl) of tel 0317 467346).

Tekst:

Chris van Swaay

De Vlinderstichting

en Arco van Strien

CBS